

Gospodarica sveta

AVANTURISTIČEN ROMAN.

Karl Figdor — prevel R. R.

Potem izgine v skoro nevidno odprtino kakor da bi ga požrla zemlja. Iz temnega rova, v katerega je bil izginil, se čuje le od časa do časa zamolklo ropotanje.

Kakor krt riže že dolga leta, odkar je prišel kot suženj v to podzemsko mesto, noč za nočjo, neutrudeno, ozek rov proti površini, proti solncu, proti svobodi.

Zopet leži nocoj globoko notri v svojem rovu, katerega doslej še nihče ni odkril, in za katerega nihče ne ve, razen njega, borec se z neusmiljeno trdoto zemlje in kamenja. Neutrudno dela dalje in dalje, čeprav mu lije znoj s čela v celih curkih. Obupni so njegovi udarci, toda močni, ker jih vodi ona volja, ki ga ni zapustila niti v dolgih letih tu doli v tem nesrečnem svetu. Zemlja je trda in kakor neprodorna. Se mu bo li kdaj posrečilo pretrditi jo, priti na površino?

Toda — kaj je to?

Pod močnim udarcem se nenadoma zamaje pred njim cela plast kamenja, se udere ter, zbobni hipoma nekam v neznan globino. In takrat svigne v njegovo temno noč nenadoma žarek medle svetlobe. Prestrašen obstane za trenutek skrivnega veselja, upre z vso svojo silo še enkrat ob še preostale kamenje. Zopet se zamaje pred njim kamenita stena, zopet zdrvi kamenje bobneč v globino. Odprtina pred njim je tako velika, da se lahko prerije skozi njo, ostri robovi se sicer še zarivajo v njegovo kožo, toda v svojem obupnem veselju tega niti ne opazi.

Tam zunaj žari svetloba, tam zunaj je svoboda.

Pred njim se vali dim, pod njim in nad njim zija neskončen prepad, iz neizmerne globine prihaja silna vročina.

Begunec stisne zobe.

Bolje je umreti, kakor pa biti živ pokopan! Še enkrat se nasrka hladnega zraka, potem stopi tipajoče ven, doseže pod nogami vzboško skalo, se upre najno, obstoji. Nervozno išče z obema rokama krog sebe primerne vdolbine, po kateri bi se vspel višje. Končno jo najde, prične plezati.

Brez prestanka se valji iz neskončne globine dušeci dim. Vročina je nepopisna.

Begunec zamore komaj še dihati. Od dima in vročine ga skele oči tako, da jih mora tesno zapreti iz odprtih ran mu curlja kaplja za kapljo vroča kri. Vedno znova mu stopajo na pot na prvi pogled neprehodne skale, toda z nadčloveškim naporom jih vedno zopet premaga, se vzpenja višje.

Kakor prikazen z neznanega sveta, se dviga mož počasi, meter za metrom, navzgor po žrelu neskončnega vulkana.

39.

Mavda je sama v svetišču.

Globoka utrujenost jo obhaja po dolgih urah, katere je morala presedeti nepremično na svojem zvišenem prestolu. Toda njene misli ne mirujejo. Še vedno ne ve ničesar, kaj se je zgodilo z njenima tovarišema. Izginila sta brez sledu.

Kako naj ju reši?

Ali je ona sama svobodna? Gospodarica svoje volje?

Ljudstvo leži pred njenimi nogami, toda samo tako dolgo, dokler misli v svoji zmoti, da je sama boginja Astarta. Kot boginja kraljuje tu na dragocenem prestolu, sredi prekrasnega svetišča — in vendar je samo jetnica.

Počasi vrže raz sebe dragoceno zlato odelo, se previdno dvigne ter napravi par korakov. Nič se ne gane; v tretjajoci luči bakelj se pregibajo le sence stebrovja.

Previdno stopa dalje, od stebra do stebra mimo zidovja do vrat. Toda vrata so zaprta. Boginja je dobro shranjena. Nihče si ne upa do nje brez dovoljenja duhovnov.

Brezkončen obup prevzame vse njeno bitje. Potrta se vrne nazaj.

Nenadoma pa se zdrzne. Ali se ne čuje od neke ropotanje podobno padanju kamenja? In ali se ni oglasilo nekaj podobnega človeškemu glasu?

Prestrašena se ozre krog sebe. Je li še kdo drugi razen nje v svetišču? Ji li preti zopet nova nevarnost?

Ropotanje prihaja iz z nizkim robom obkrožene odprtine, iz katere se dviga proti stropu neprestano svetlikast dim. Mavda otrpne od groze. Potem plane hipoma nazaj na prestol, ogrne zopet naglo zlato odelo ter obsedi nepremično kakor poprej.

Iz odprtine prihaja vedno znova človeški glas... In... vidi li v svojem nemiru strahove, ki jih ni?...

Med svetlikajočim se dimom zagleda nenadoma človeško glavo. Vanjo se ozro plamteče oči, obkrožene od izžetega obraza, katerega prerašča do polovice razmršena brada. Mavda pozabi na vso previdnost, plane kvišku, iztegne roke.

Žive li tukaj v resnici bogovi in duhovi? "Kdo si?" krikuje. "Kaj hočeš?"

Tedaj zažare te čudne oči hipoma v nenavadnem lesku, za glavo se dvigne iz odprtine celo človeško telo. Na robu vulkana stoji nago, iz nešteti ran krvaveče telo, stopi počasi preko roba ter obstoji.

"Evropejec!" krikuje Mavda ter pade od začudenja zopet nazaj na svoj prestol.

SAMOMOR ISKALCA ZAKLADA.

Oakland, Cal. — Eugene C. May, kemist in pustolovec, je iskal že dolgo časa zaklad — zabož z zlatom v vrednosti \$10,000,000, kateri se je potopil v hudi nevihti s skuno General Grant v bližini Auckland otokov, leta 1866. Nesreča se je pripetila, ko je bilo na potu iz Avstralije več prospektorjev proti Angliji, kjer je bil njih dom. Od 38 mož, se je jih rešilo 15. Eden od teh je pokazal May-u kje se je skuna potopila, povedal je tudi, da je bilo tam zlata in gotovine v vrednosti \$10,000,000, ki je bilo hranjeno v nekem zaboju, kateri pa je šel na dno s skuno vred. Od tega časa ni imel May več miru. Kar je imel časa in denarja je porabil za iskanje zaklada. Sedaj ko je prišel od vse imetje si je z nožem prizadjal tako težke poškodbe, da je istim v bolnišnici podlegel.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištve ob času selitve in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu! 2018 W. 21st Place CHICAGO, ILL. Phone: Roosevelt 8221.

NA MILIJONE ljudi bi ne bilo danes brez las, ko bi vsaki ob pravim času rabil Wahičevo Alpen Tinkturo, katere je najboljša in uspešna na na svetu za proti izpadanju in za rast las. Bruslin tinktura zoper sive lase, od katere postanejo lasje popolnoma narurni. Dalje imam najbolj uspešna zdravila, kot za rane, opekline, bule, turove, kraste, grinte, lišaje, solnčate pike in prahute na glavi, za revmatizem ali trganje, kurje oči, bradovice, potne noge itd. Kateri bi rabil moja zdravila brez vspeha mu povrnem denar. Pišite takoj po cenik, ga pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ, Cleveland, Ohio 1436 E. 95th St.

N. Y. Dental Parlors DENTISTS

1958 West 22nd St., Chicago, Ill. Vogal Robey in 22. cesti.

DOBRO ZDRAVJE je odvisno od dobrih zob. Ne glede na to, da pustite zobe pregledati in spraviti v red. Naše delo je garantirano in najbolje, bodisi plombaranja, krone, ploščice in sploh umetno čeljustje. Naše cene so najnižje — pridite in prepričajte se!

ROJAKI V SO. CHICAGO

ALI SE NE VESTE DA IMA

JOS. GORNIK

na

9476 — Ewing avenue

v zalogi vedno najboljše grocerijsko blago, vsakovrstna meso, sveže in prekajeno. Parutino in vse kar slovenska gospodinja potrebuje?

Vsem se priporoča v poseti!

GOSPODINJE V JOLIETU

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše MESO IN GROCIERJO

V zalogi imam vedno vsake vrste sveže ali suho prekajeno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko obrt.

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS., JOLIET, ILL.

Chicago Telefon 2917.

Telefon Canal 0537

MRS NICHOLAS GOETTERT

POGREBNI ZAVOD

Chapel 2046 W. 23rd Street Chicago, Illinois

Se priporoča Slovincem v naklonjenosti.

Slovenskemu občinstvu obnem naznanjam, da nisem več v zvezi v mojem poklicu z MR. AND. GLAVACHEM. Kadarkoli rabite pogrebniška pokličite direktno moje telefon številko ki je označena v tem oglasu.

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gornik

SLOVENSKA TRGOVINA Z OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

217 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Naznanilo

Slovincem in Hrvatom naznanjam, da sem kupil mesnico in grocerijo od znanega rojaka Mr. Tičarja, katere trgovina je bila vedno na dobrem glasu. Tudi jaz se bom potrudil, da bom svojim odjemalcem postregel kar najbolje mogoče z vsakovrstnim okusnim blagom in vedno svežim mesom. Rojaki prepričajte se — obiščite me.

GEORGE LISJAK, lastnik

110 — 57th STREET, PITTSBURGH, PA.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Nekaj o morali.

Moralna zahteva je pravilna, ako se strinja z zahtevo etike. Malo je na tem, kdo je te zahteve postavil. Vse pa odvisi od tega, kako se te zahteve utemeljujejo. Kristove moralne zahteve se strinjajo s tem, kar so učili tudi drugi, tudi s tem, kar bi g. Molek zahteval s svojo "človeško" moralo, a nagib za izpolnjevanje teh zahtev, ta je pri Kristu na trdni podlagi njegove edino prave vere, pri drugih je pa nagib sejan v veter.

Molek zahteva moralčno, naj ne lažem. Pa na kateri podlagi?? Odgovor!

"Vera je kup zmot," to je zljaznava fraza. Ker so druge vere (paganske) več ali manj zmoti, in se je marsikaj prikralo tudi v krščansko vero, iz tega še dolgo ne sledi, da je tudi krščanska vera samo kup zmot. Fraziranje o "starih judovskih, egiptovskih in sploh zmot barbarov," je fraziranje, lajanje, pa prav noben dokaz. Glede podlage krščanske morale bi se lahko celo od svojega ljubljenskega, McCaba, nekaj naučili. On stvar razloži. Pa ne bo ugajalo??

Umetno življenje.

Baje je vsa veda proti mojmu nazorom, kakor se je izrazil g. Molek, a resnično vedo jaz zelo spoštujem in se je niti najmanj ne bojim, kakor se tudi večkrat pondarja od takih, ki so vedo vzeli v nakup, dasi so sami zelo malo — vedni. Se bo napredovalo človeštvo. Kar je zdaj doseglo, je komaj kak začetek.

Čital sem in g. Molek opozarja, da je baje Dr. T. MacDougall v Tucson, Ariz., sestavil živo stanico ali celico.

Po mojem, je stvar, ako se potrdi, občudovanja vredna, a vendar nič kaj posebnega, dokler se kakemu profesorju ne bo posrečilo narediti stanico, naj bo že živa ali mrtva, iz prav nobene snovi, oziroma, dokler kak profesor ne bo naredil snovi zamen, na kar bo pa vse človeštvo zamen čakalo.

Do kam bo še veda dovedla, to nam je lahko prikrito, a v marsičem ni nam prikrito, do kam ne more seči.

Stvar me spominja na nek francoski stih:

Autrefois un Romain s'en vint, fort affligé, Raconter a Caton que, la nuit precedente, Son soulier des souris avait ete rongé, Chose qui lui semblaît tout a fait effrayante. Mon ami, dit Caton, reprenez vos esprits, Cet accident en soi n'a rien d'epouvantable; Mais si votre soulier eut rongé les souris, C'aurait ete sans doute un prodige effroyable.

Kdor se kaki naravni stvari žudi, samo kaže, da je ne razume.

Dobra Micka in česen.

Iz Roundup, Mont., piše v žarkomet "Dobra Micka." Se bojijo ljudje svojih duševnih proizvodov, da morajo vedno za plot! Čudno je pri tem, da ta "dopsnica" iz Montane govori o Trunkovih klobasah in bilo — vejce.

DR. H. ROSENBLITH

SPECIALIST V BOLEZNIH SRCA IN PLUČ.

kakor tudi drugih hibah, je odprl svojo pisarno na: 8800 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

Ordinira v tokih, četrtkih in sobotah od 6. do 8. ure zvečer. Dr. H. Rosenblith zdravniška veda glede srca in pljuč zasigura niku popolno ozdravljenje.

Dr. Rosenblith, zdravnik in kirurg, 3508 W. Roosevelt Rd. Tel.: Nevada 2003.

Uradne ure: 9-10 dopoldne, 2-5 popoldne, 7-9 zvečer.

Novodošle knjige iz stare domovine.

IGRE IN ŠALJIVI PRIZORI.	Zbirka ljudskih iger:	2) Junaške Blejke. Igra s petjem, 4 dej. .60
Begunka. Drama v treh dejanjih .40	3. snopič: Moške vloge:	
Kakšen gospod — tak sluga. Burka iz vojaškega življenja. Osem oseb. .35	1) Mlini pod zemljo. V petih dejanjih.	
Kolajna. Veseloigra iz podeželskega življenja v enem dejanju .30	2) Sanje. V petih d. Ženske vloge: Sv. Neža. Igrokaz v 2 dejanjih .30	
Hudič. Kratka veseloigra iz jugoslovan. politike. .20	10. snopič: Moške vloge:	
Lažizdravnika. Trije tički. Burki v dveh dejanjih .45	1) Fernando, strah Asturije, 3 dejanja. .65	
Čudezne gosli. Pripovedka s plesom in petjem v 3 dejanjih. — Ali vino ali voda. Kratek prizor Miklavž prihaja. Otroška igra v treh prizorih. .35	2) Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. .30	
Povodni mož. Igrica v treh dejanjih. — Božična pravljica. Otroška igra zdravnikov strežnik. Burka v treh dejanjih. — Sv. Janez in ropar. Igra v 4 dejanjih .30	3) Zdaj gre sem zdaj pa tja. Burka v 1 dej. .25	
Kralj Matjaž. Narodni igrokaz s petjem in plesom v petih dejanjih. .25	4) Poštna skrivnost ali začarano pismo. Ženske vloge: Strahovi, eno dejanje .30	
Otroški oder. Zbirka otroških iger .40	17. snopič: Moške vloge:	
Bratski spor. Zaloigra v petih dejanjih, posneta po starogrški zgodovinski pravljici .60	Dimež, strah kranjske dežele, 6 slik. Ženske vloge:	
Pogodba. Burka s petjem v dveh dejanjih. .30	1) Oh, ta Polona. Burka v 2 dejanjih. .30	
Bedak Pavlek. Zbirka otroških iger .50	2) Prisiljen stan je zaničevan, veseloigra, v 3 dejanjih .30	
Burke in šaljivi prizori. .75	18. in 19. snopi:	
	Moške vloge:	
	1) Pijavka. Igrokaz v enem dejanju. .60	
	2) Skriven zaklad. Tri dejanja. .60	
	3) Rešitelj. Drama y štirih dejanjih. .60	
	4) Kmet in avtomat. Šaljiv prizor. Ženske vloge:	
	1) Dekla božja. Drama v 4 dejanjih. .60	

KNJIGARNO AM. SLOVENEK 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.